

Pandemi sürecinde Türkiye’de eğitim alanında yapılan çalışmaların incelenmesi

Examination of studies conducted in the field of education in Türkiye during the pandemic

Ayşe Seyhan¹ ve Mahmut Çelik²

¹Doç Dr., Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, Rize, Türkiye, email: ayse.seyhan @erdogan.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1741-4878>

²Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, Trabzon, Türkiye, ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-9590-1972>

Makale Bilgisi	Öz
Araştırma Makalesi Gönderilme: 2 Ekim 2023 Düzeltilme: 2 Aralık 2023 Kabul: 9 Aralık 2023 Anahtar kelimeler: Covid 19, Pandemi, Uzaktan Eğitim, Öğretmen, Öğrenci	Bu çalışmanın amacı Türkiye’de Covid-19 pandemisi sürecinde gerçekleştirilen uzaktan eğitim alanında yapılmış olan lisansüstü tezlerin ve araştırma makalelerinin betimsel analizini yapmaktır. Bu amaçla 2020-2023 yılları arasında Türkiye’de yayımlanan 175 lisansüstü tez ve 143 araştırma makalesi incelenmiştir. Çalışmada nitel araştırmalar yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre 2021 ve 2022 yıllarında yazılan makaleler ve lisansüstü tezlerin sayısı artmıştır. En fazla araştırma 2022 yılında yapılmış ve eğitim bilimleri alanında yazılmıştır. Beden eğitimi, müzik, resim ve bilgisayar gibi uygulama gerektiren dersler hakkında yapılan araştırmalar sınırlıdır. Makale ve tez araştırmaları; özel eğitim, okul öncesi, ilkökul, ortaokul, lise, ön lisans, lisans ve lisansüstü düzeylerinde yapılmıştır. Çoğu çalışmada birden fazla kademedeki örneklem alınmıştır. Araştırmalarda çeşitli örnekleme yöntemleri kullanılmıştır. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı çalışmalarda kolay ulaşılabılır durum örnekleme en yaygın tercih edilen yöntemdir.
Article Info	Abstract
Research Article Received: 2 October 2023 Revised: 2 December 2023 Accepted: 9 December 2023 Keywords: Covid-19, Pandemic, Distance education, Teacher, Student	The purpose of this study is to conduct a descriptive analysis of postgraduate theses and research articles regarding distance education during the Covid-19 pandemic in Turkey. For this purpose, 175 postgraduate theses and 143 articles published in Turkey between 2020-2023 were examined. The document analysis method from qualitative research was used in the study. According to the research results, the number of studies increased in 2021 and 2022. The most research was conducted in 2022 in the field of educational sciences. Research on applied courses such as physical education, music, art, and computers is limited. Articles and theses are at special education, preschool, primary school, secondary school, high school, associate, undergraduate and graduate levels. In most studies, samples were taken from more than one level. Various sampling methods were used in the research. In most studies, samples were taken from more than one level and various sampling methods were used. In qualitative research, easily accessible case sampling has been widely preferred.

1. Giriş

31 Aralık 2019 tarihinde Çin’in Wuhan kentinde ortaya çıkan Koronavirüs (Covid-19) insanların birbiri ile teması sonucu kısa sürede birçok ülkeye yayılmıştır (Uğraş Dikmen vd., 2020). 11 Mart 2020 tarihinde pandemi olarak ilan edilen Koronavirüs (COVID-19), dünya genelinde kamu politikalarından ekonomiye, iş hayatından eğitime birçok alanı etkileyerek büyük bir değişim süreci başlatmıştır (Organisation for Economic Cooperation and Development [OECD], 2020). Bu süreç 5 Mayıs 2023 tarihinde pandeminin artık küresel acil bir durum olmadığını açıklamasına kadar devam etmiştir (World Health Organization [WHO], 2020; 2023). Salgın temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması ve sokağa çıkma yasakları gibi önlemlerin uygulandığı birçok ülkede büyük değişikliklere neden olmuştur. Devletler, salgının etkilerini azaltmak amacıyla çeşitli tedbirler almıştır. Salgın sırasında

* Bu çalışmada insanlar ve hayvanlar üzerinde bir araştırma yapılmadığından Etik Kurul Onayı gerekmemektedir. Tüm sorumluluk yazarlara aittir.

Kaynak göster: Seyhan, A. & Çelik, M. (2023). Pandemi sürecinde Türkiye’de eğitim alanında yapılan çalışmaların incelenmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 9 (4), 341-354. DOI: <https://doi.org/10.24289/ijsser.1369306>

insanlar maske, mesafe ve kişisel hijyen kurallarına uymaya çalışmıştır. Bu önlemler toplumda sosyal, kültürel, ekonomik, siyasi, askeri ve eğitim gibi birçok alanda alışkanlıkların değişmesine yol açmıştır (WHO, 2023). Özellikle eğitim-öğretim, pandemi sürecinden en çok etkilenen alanlardan olmuştur. Pandemi sürecinde 150 ülkede okullar kapatılmış geriye kalanların çoğunda ise yerel kapatmalara başvurulmuştur. Yaklaşık 1,6 milyar öğrenci okulların kapatılması sonucu yüz yüze eğitimden uzak kalmıştır (United Nations International Children's Emergency Fund [UNICEF], (2021). Eğitimdeki bu kesinti imkânlar ölçüsünde uzaktan eğitim aracılığıyla giderilmeye çalışılmıştır. Uzaktan eğitim için çeşitli dijital araçlar ve platformlar kullanılmıştır. Öğretmenler ve öğrenciler, video konferans yazılımları, öğrenme yönetim sistemleri ve dijital öğrenme materyalleri gibi teknolojilerle; tablet, telefon, bilgisayar ve televizyon gibi iletişim araçları ile ders sürecini gerçekleştirmiştir (Özudoğru, 2021).

Uzaktan eğitim literatürde farklı tanımlarla ifade edilmektedir. Teknoloji kullanımıyla farklı yerlerdeki öğretici ve alıcı arasında bilgi aktarımını amaçlayan bir etkileşim şekli (Yadigar, 2010), teknoloji destekli yaşam boyu öğrenme (Kaya, 2002), öğretici, öğrenen ve sistem arasında iletişimin olduğu bir eğitim türü (Simonson, 2006), çeşitli öğretim teknolojilerini kullanarak farklı iletişim yöntemleriyle öğrenme faaliyetlerini planlı bir şekilde sunan bir öğretim biçimi (Moore & Kearsley, 2011), zaman ve mekan sınırlarını aşan bir öğrenme faaliyeti (Altıparmak vd., 2011) ve teknolojik altyapı kullanarak farklı ortamlarda bulunan öğrenenlerin etkili eğitim alabildiği bir yöntemdir (Rovai & Downey, 2010). Bu tanımların ortak noktası, uzaktan eğitimin teknoloji destekli, esnek, zaman ve mekan sınırlarını aşabilen bir öğrenme ve öğretme yöntemi olduğudur.

Pandemi sürecinde okulların kapanması sonucu çevrimiçi öğrenme ortamları, uzaktan eğitim için en yaygın kullanılan platformlar haline gelmiştir (Altıparmak vd., 2011). Salgının uzun bir süre devam etmesi, derslerin çevrimiçi olarak düzenlenmesinin ve çevrimiçi öğrenme platformlarının kullanılmasının artmasına neden olmuştur. Çevrimiçi öğrenme (e-öğrenme), öğretici ve öğrencinin bilgisayar ve teknoloji aracılığıyla bağımsız ortamlarda derslere katıldığı, zaman ve mekân sınırlarının ortadan kalktığı bir eğitim yöntemini ifade etmektedir. Bu kavram, bilgisayar destekli öğrenme, web tabanlı öğrenme, sanal sınıflar ve dijital iş birliği uygulamalarını içerir (Urdan & Weggen, 2000). Yüz yüze eğitimde fiziksel sınıf veya laboratuvarlar öğrenme ortamını oluştururken, çevrimiçi öğrenme ortamı sanal bir platform olan internet ve erişim teknolojileri üzerine kuruludur. Yüz yüze eğitimde öğretici, öğrencilerini gözlemler, bilgi edinme ve yüz yüze iletişim kurma imkanına sahipken, e-öğrenme ortamında iletişim ve etkileşim yalnızca teknolojik araçlar aracılığıyla gerçekleştirilir (Gülbahar, 2012).

Pandemi sürecinde uzaktan eğitim, bireylere asenkron (zaman kısıtlaması olmadan, çevrimdışı) ve senkron (belirli bir zaman diliminde çevrimiçi, eşzamanlı) eğitim olmak üzere iki farklı şekilde sunulmuştur. Senkron eğitim, öğrenci ve öğreticinin aynı anda, aynı sanal ortamda etkileşim içinde oldukları bir eğitim yöntemidir. Bu tür eğitim, güçlü bir internet altyapısı ve teknik donanım gerektirir. Senkron eğitim, olumlu öğrenci tutumları geliştirmeye katkı sağlayabilirken bazı sınırlılıkları da getirmektedir (Işık vd., 2010; Park & Bonk, 2007; Yorgancı, 2014). Asenkron öğrenme, öğreticinin ve öğrencinin aynı anda etkileşimde bulunmadığı ve kaydedilmiş ders videoları, ders notları ve testler gibi ders içeriğinin genellikle önceden hazırlandığı bir sanal öğrenme ortamıdır. Özellikle çalışan bireyler için, işlerini tamamladıktan sonra asenkron eğitim içeriklerine erişmek oldukça pratiktir. Ancak, sürekli asenkron öğrenme yöntemi kullanılması durumunda öğrencilerin izole hissetmelerine ve işbirliğine dayalı öğrenmenin eksikliğine yol açabileceği belirtilmektedir (Hrastinski, 2008). Karma eğitim modeli, senkron ve asenkron öğrenme yöntemlerinin avantajlarını bir araya getiren bir web tabanlı eğitim modelidir. Bu modelde öğrenciler, öğrenme materyallerine istedikleri zaman asenkron olarak erişebilirken, belirli gün ve saatlerde senkron olarak öğretmenleri ve diğer öğrencilerle etkileşim halinde bulunabilirler. Karma eğitim, eşzamanlı ve eşzamanlı olmayan eğitim teknolojilerini aynı anda kullanarak öğrenme deneyimini zenginleştirir. Bu model, birçok okul ve kurum tarafından tercih edilen bir uzaktan eğitim yöntemidir (Kaya, 2002).

Pandemi sürecinde Türkiye'deki üniversiteler, uzaktan eğitimi desteklemek ve çevrimiçi öğrenmeyi sağlamak için kendi tercihlerine göre çeşitli eğitim araçları ve platformları kullanmıştır. Eğitim Yönetim Sistemleri (EYS), ders içeriğine erişim ve öğretmenlerin ders yönetimi için kullanılmıştır. Zoom, Microsoft Teams, Google Meet gibi video konferans araçları ile canlı dersler ve toplantılar yapılmıştır. Eğitim videoları ile ders materyalleri kaydedilerek öğrencilere tekrar izleme imkanı sunulmuştur. E-posta ve iletişim araçları ile öğrenci-öğretici iletişimini sağlanmıştır. Çevrimiçi sınav ve değerlendirme araçları ile sınav ve ödev gönderimlerine olanak tanınmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı 2012 yılında uygulamaya başladığı Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) projesi kapsamında geliştirdiği EBA'yı (Eğitim Bilişim Ağı) salgın sürecinde aktif olarak kullanmıştır (Gessler Alagöz, 2022). Bu süreçte EBA öğretmenler tarafından canlı derslerin gerçekleştirildiği, derslerin kazanımlarına uygun içeriklerin, konu anlatım videolarının, kazanım temelli etkinliklerin, sınav ve ölçme değerlendirme çalışmalarının öğrencilere ulaştırıldığı ve takibinin yapıldığı platform olmuştur. 23 Mart 2020 tarihinden itibaren, ilköğretim, ortaokul ve lise öğrencileri için TRT ve Eğitim Bilişim Ağı (EBA) üzerinden uzaktan eğitim

derslerine başlanmıştır. Mayıs 2020'den itibaren ise Eğitim Bilişim Ağı üzerinden canlı ders uygulamaları ile çevrimiçi ders sunumları gerçekleştirilmiştir (Çakır vd., 2023; Üçer, 2020).

Salgın sürecinde uzaktan eğitim süreçleri, uzaktan eğitimin faydaları ve sınırlılıkları ile ilgili araştırmalar yapılmıştır. Uzaktan eğitimin faydaları salgın öncesinde ve salgın sırasında yapılan çalışmalara yansımıştır. Uzaktan eğitim coğrafi olarak uzak bölgelerde yaşayan, fiziksel engelleri veya sağlık sorunları nedeniyle evde olan, geleneksel eğitime uygun olmayan durumda olan ve yaşlı bireyler için önemli fırsattır. Eğitimin kişiselleştirilmesi, bireylerin öğrenme ihtiyaçlarının karşılanması, ekonomik açıdan daha uygun bir seçenektir (Yadigar, 2010). İş yaşamına devam eden bireyler için uzaktan eğitim iş ve eğitim hayatını esnek bir şekilde bir arada sürdürebilme olanağı verir (Olçay & Döş, 2016). Öğrenmede mekânsal ve zamansal bağımsızlık, öğretmenin esnekliği, bilgi ve materyallere ulaşım kolaylığı sağlar (Çoban, 2012). Uzaktan eğitim büyük insan topluluklarını farklı koşullar ve mekanlar altında bir araya getirir. Öğrencilere kendi öğrenme sorumluluklarını yüklenme bilinci kazandırır (Hızal, 1983). Uzaktan eğitimle mekâna ve zamana bağlı olmaksızın geniş öğrenci kitlesine ulaşılmasını sağlayarak eşitsizlikleri azaltılmasına ve fırsat eşitliğini sağlanmasına olanak verir (Altıparmak vd., 2011). Salgın sürecinde yapılan araştırmalar uzaktan eğitimin öğrencilerin okullara gitmek için harcadıkları zamandan, ulaşım masraflarından ve farklı şehirlerde eğitim almanın gerektirdiği diğer harcamalardan tasarruf ettirdiğini bulgulamaktadır (Seyhan, 2021; Tanta, 2021).

Araştırmalar uzaktan eğitimin bazı sınırlılıklarını da ortaya koymaktadır. Pandemi öncesinde geleneksel sınıf ortamlarında alışkın olduklarından farklı olarak, öğretmenler ve öğrenciler dijital ve bilgisayar teknolojilerini kullanarak ders işlemek zorunda kalmıştır. Bu durum, öğretmenlerin, öğrencilerin ve eğitim sistemlerinin tamamının, standart öğrenim kalıplarını değiştirerek ve yeni teknolojilere adapte olmaya çalışarak olumsuz yönde etkilendiği bir süreci beraberinde getirmiştir (Kandıran vd. 2022). Üstelik acil uzaktan eğitimde yüz yüze eğitim programlarının kullanılması uzaktan eğitim için yetersiz öğrenme yöntemleri ve e-öğrenme içerikleri eğitim sürecini önemli düzeyde olumsuz etkilemiştir (Aisha & Ratra 2022). İyi planlanmayan öğretim, esnek olmayan ders temaları ve öğretim süreçleri, öğretmen geri bildirimlerinin gecikmesi, yüksek maliyetli eğitim araçları, öğretmen ve öğrencilerin yeterli teknik destek alamamaları ve özellikle öğrencilerin yalnızlık hissi nedeniyle toplumdaki soyutlanmaları gibi olumsuzluklar ortaya çıkmıştır (Yang & Cornelius, 2004). Uzaktan eğitim ile öğrencilerde öğrenmenin tam olarak gerçekleşmediği, daha çok ders hazırlığının öğretmenin emek kaybına yol açtığı, kalabalık öğrenci gruplarında iletişimin zayıfladığı ifade edilmiştir (Ağır, 2007). Pandemi sürecinde tüm okulların uzaktan eğitime geçmesi daha farklı problemleri de beraberinde getirmiştir. Çevrimiçi derslerde öğrencilerin kameralarının kapalı olması sınıf kontrolünü zorlaştırmış, öğrencilerin ve derste olup olmadıklarını veya ders dışı etkinliklerle meşgul olup olmadıklarını anlamayı güçleştirmiştir. Ancak kameraların açık olmasının gizlilik sorunlarına yol açabileceğine de işaret edilmiştir. Uzaktan eğitimde, ders bağlantılarının ve şifrelerinin paylaşılması başkalarının derse katılmasına yol açacağı endişesi yaşatmıştır (Castelli & Sarvary, 2021). Mesleki ve teknik eğitimde atölye derslerinin pratik beceriler gerektirmesi, ekonomik nedenlerle uzaktan eğitim araçlarına ve internet bağlantısına erişimde zorluklar, teknoloji becerisi gereksinimi de uzaktan eğitimin diğer bazı sınırlılıklarını oluşturmuştur (Altıparmak vd. 2011). Ayrıca, uzaktan eğitimde öğrencilerin okul ortamındaki sosyal deneyimlerini kaybederek sosyal izolasyona girdiği, öğretmenlerin davranış kazandırma konusundaki etkisinin azaldığı, öğrencilerde yüksek motivasyon kaybı yaşandığı ve uzaktan eğitim sırasında teknoloji bağımlılığının arttığı gibi sınırlılıklar ortaya çıkmıştır (Balaman vd., 2021). Ergenlerin bilgisayar oyunları gibi aktivitelere uzun süre ayırması, günlük rutinlerini ve sorumluluklarını aksatmalarına, aileleriyle ve çevreleriyle iletişimlerini azaltmalarına neden olmuştur (Arıcı Doğan, & Pamuk, 2022).

Türkiye'de eğitim kesintileri sürecinden okullar, öğrenciler, veliler ve öğretmenler bütün olarak olumsuz etkilenecektir. Bu süreçte, eğitim paydaşları uzaktan eğitime hazırlıksız yakalanmıştır, öğretmenler öğrencilerle iletişim kurmada, öğrenci dikkatini ve kontrolünü sağlamada zorlanmıştır. Kazanımlara istenilen düzeyde ulaşmada ve öğrencileri değerlendirmede güçlük çekmiştir. İnternet kesintileri, ders araç-gereç eksikleri de önemli problem olmuştur. Uzaktan eğitiminin uygulamalı dersler için etkisiz olduğu da ifade edilmiştir (Demir & Özdaş, 2020; Kurnaz vd., 2020). Bu olumsuzlukların giderilmesi veya en aza indirilmesi için çevrimiçi ders denetimleri okul idarecileri tarafından yapılmıştır (Memişoğlu & Gülmez, 2023). Salgın sürecinde yapılan uzaktan eğitime yönelik pek çok çalışma mevcuttur. Literatür incelemesi olarak Taşkın & Kuru Çetin (2021), 2020 tarihli makaleleri, Güney Demirdöken (2022) 2020-2021 arasında yapılan nitel çalışmaları, Bilgin (2022) ve Avcı (2023), 2020-2021 tarihlerinde yayımlanan araştırmaları farklı açılardan değerlendirmiştir. Salgın sürecinde uzaktan eğitim alanında yapılan araştırmaların toplu olarak değerlendirildiği herhangi bir araştırmaya denk gelinmemiştir. Bu nedenle, bu çalışmanın pandemi sürecinde Türkiye'de eğitim ile ilgili analizi ile literatüre katkı sunacağı değerlendirilmektedir. Bu amaçla çalışma pandemi süresince Türkiye'de eğitim alanında yayımlanan makale ve tezlerin betimsel analizini yapmayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Türkiye’de pandemi sürecinde yapılan araştırmaların yıllara göre dağılımları nasıldır?
2. Türkiye’de pandemi sürecinde yapılan araştırmaların disiplinlere göre dağılımları nasıldır?
3. Türkiye’de pandemi sürecinde yapılan araştırmaların çalışıldığı kademelere göre dağılımları nasıldır?
4. Türkiye’de pandemi sürecinde yapılan araştırmaların kullandıkları araştırma yöntemlerine göre dağılımları nasıldır?
5. Türkiye’de pandemi sürecinde yapılan araştırmaların örnekleme yöntemine göre dağılımları nasıldır?

2. Yöntem

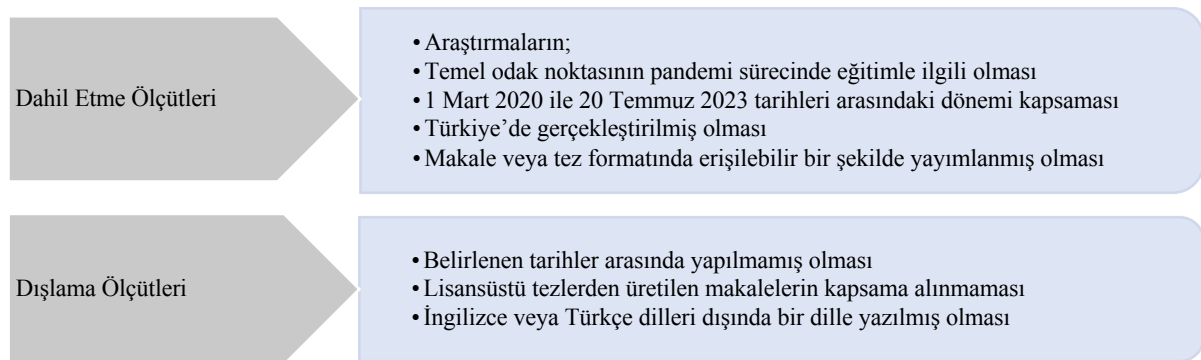
2.1. Araştırmanın deseni

Bu çalışmada, nitel araştırma modellerinden doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. 1 Mart 2020 ile 20 Temmuz 2023 tarihleri arasında pandemi sürecinde Türkiye’de eğitim ile ilgili yapılan ve ulaşılabilen makale ve tezler doküman inceleme yöntemi ile incelenmiştir. Nitel araştırma, araştırmacılara konuyla ilgili içerikleri, olayları, kişileri, olguları, kurumları ve dokümanları ayrıntılı bir Şekilde inceleme fırsatı sunar (Yıldırım & Şimşek, 2016). Bir araştırmanın konusuyla ilgili bilgi sağlayan her türlü yazılı malzemeye doküman veya belge adı verilmektedir (Balcı, 2022). Doküman inceleme, nitel araştırma modellerinden biridir ve araştırma konusuyla ilgili yazılı veya sözlü materyallerin derinlemesine ve ayrıntılı analizini içerir. Bu yöntemle yapılan çalışmalarda, araştırma konusuyla ilgili yazılı materyaller incelenir ve analiz edilir (Büyüköztürk vd. 2011; Neuman, 2010). Doküman analizi; dokümanlara ulaşma, orijinalliğini kontrol etme, dokümanları anlama, veriyi analiz etme, veriyi kullanma aşamalarına göre yapılır (Yıldırım & Şimşek, 2016). Farklı bir sıralamada doküman analizi, bir amaca yönelik kaynakları bulma, okuma, not alma ve değerlendirme sırasıyla yapılmaktadır (Karasar, 2005). Doküman analizi, örnekleme uygunluğu, düşük maliyet, tekrar kullanım kolaylığı, bireysellik ve özgünlük, kesinlik, geniş kapsam ve zamanın etkisinin olmaması gibi avantajlar sunarak, ulaşılması zor verilere erişim, konu ve veri niteliği gibi faktörlere odaklanarak, alanyazında etkili bir yöntem olarak öne çıkmıştır (Merriam, 2015; Yıldırım & Şimşek, 2016; Yin, 2017).

2.2. Verilerin Toplanma Süreci

Covid-19 salgını sırasında Türkiye’de eğitimle ilgili yazılmış makale ve tezler araştırmanın temel odak noktasını oluşturmaktadır. Çalışma; ilgili araştırmaların seçim kriterlerinin ve anahtar kelimelerin belirlenmesi, anahtar kelimelerle veri tabanlarının taranması ve verilerin araştırma problemleri doğrultusunda analiz edilmesi Şeklinde üç aşamada gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada çalışma kapsamına alınacak araştırmaların seçim kriterleri belirlenmiştir. Çalışma kapsamına alınan araştırmaların dahil etme ve dışlama ltleri Grafik 1’de gösterilmektedir.

Grafik 1. Çalışma kapsamına alınan araştırmaların dahil etme ve dışlama ltleri

Araştırmanın kapsamı olarak 1 Mart 2020 ile 20 Temmuz 2023 tarihleri arasındaki dönem belirlenmiştir. Araştırma kapsamı belirlenirken pandemi kapsamında uzaktan eğitimin başladığı ay ile ilgili araştırmanın verilerinin toplandığı son tarih dikkate alınmıştır. Lisansüstü tezlerden üretilen makaleler, karşılıklı olarak taranmış ve analize dahil edilmemiştir. ltler belirlendikten sonra anahtar kelimeleri belirlemek amacıyla alanyazında n tarama yapılmıştır. Yapılan n tarama sonucu ‘‘pandemi’’, ‘‘pandemi sürecinde eğitim’’, ‘‘salgın sürecinde eğitim’’, ‘‘Covid 19’’, ‘‘Corona’’, ‘‘uzaktan eğitim’’, ‘‘uzaktan eğitim zorlukları’’, ‘‘uzaktan eğitim görüş’’, ‘‘uzaktan eğitim başarı’’,

“uzaktan eğitim tutum” ve “Türkiye’de uzaktan eğitim” anahtar kelimeleri belirlenmiştir. Çalışmalara ulaşmak için Yükseköğretim Kurulu’nun (YÖK) Ulusal Tez Merkezi, YÖK-AKADEMİK, TÜBİTAK ULAKBİM, SO-BİAD, ASOS İndeks, DergiPark, Google Akademik, Education Resources Information Center: ERIC, Springer, Directory of Open Access Journals (DOAJ), Taylor & Francis Online, Wiley Online Library Full Collection, EBSCO-host veri tabanları taranmıştır. Yapılan taramalar ile 201 tez ve 174 makaleye ulaşılmıştır. Ancak, bu kaynaklar arasından eğitim alanıyla uyumsuz olanlar dikkate alınmamış, böylece 175 tez ve 143 makale araştırmanın örnekleme oluşturmuştur.

2.3. Verilerin analizi

Araştırmanın verileri, incelenen makaleler ve tezlerden elde edilen bilgilerin toplanmasını sağlayan ve araştırmacılar tarafından geliştirilen kontrol bilgi formu kullanılarak elde edilmiştir. Kontrol bilgi formu, araştırma sorularını ele alacak şekilde tasarlanmıştır. Bu form için üç alan uzmanın görüşü alınmıştır. Formda, incelenen makaleler ve tezlerin yayınlanma tarihleri, hangi disipline ait oldukları, kademeleri, araştırma ve örnekleme yöntemleri gibi bilgiler yer almaktadır. Elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analiz toplanan verilerin daha önceden belirlenen temalara göre özetlenip yorumlanmasını ifade eder. Bu analizde dört aşama gözetilir: veri analizi için çerçeve oluşturma, verileri okuma ve düzenleme, elde edilen verileri tanımlama ve ulaşılan bulguları açıklama, ilişkilendirme ve anlamlandırma (Yıldırım & Şimşek, 2016). Bu doğrultuda analiz sürecinde her bir makale yılına, disiplinine, araştırma ve örnekleme yöntemine, göre sınıflandırılmıştır. Word ve Excel gibi yazılımlar kullanılarak düzenlenen veriler tablolar halinde sunulmuştur.

2.4. Araştırmada etik

Bu çalışma, canlılarla ilgili herhangi bir uygulama içermediği için etik komisyon kararına ihtiyaç duyulmamıştır. Nitel araştırmaların şeffaf açık ve net olması çalışmanın inandırıcılığı, geçerliliği ve güvenilirliği etkiler (Braun & Clarke, 2013). Bu kapsamda veri toplama ve analiz süreçleri detaylı bir biçimde açıklanmıştır. Ayrıca, araştırma ve yayın etik kurallarına uygun olarak hareket edilmiş, atıflar bilimsel standartlara uygun bir şekilde yapılmış ve kullanılan kaynaklar doğru bir biçimde belirtilmiştir. Araştırmanın geçerliliği ve güvenilirliği sağlamak için araştırma soruları ve çalışmanın amacı net ve açık bir şekilde sunulmuştur. Çalışmaların hangi dizinlerden/veri tabanlarından elde edildiği açıklanmıştır. Araştırmada farklı veri kaynaklarına başvurulmuş; sadece makaleler değil, tezler de analiz sürecine dâhil edilmiştir. Çalışmanın anlaşılabilirliğini artırmak ve incelemeyi kolaylaştırmak amacıyla tablolar kullanılmıştır. Ayrıca, iç tutarlığı sağlamak için alanında uzman üç eğitimcinin görüşlerine başvurulmuş ve çalışmanın alt soruları ile kontrol bilgi formu bu geri bildirimlere göre düzenlenmiştir. Son olarak elde edilen veriler iki araştırmacı tarafından bağımsız olarak analiz edilmiş ve sonuçları karşılaştırılmıştır. Uzmanların konu hakkındaki görüşleri “Güvenirlilik = Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) x100” formülü kullanılarak hesaplanmış ve güvenirlilik % 90 bulunmuştur. Hesaplamaların % 70 üzerinde olması araştırmanın güvenilir olduğunu göstermektedir (Miles & Huberman, 2016).

3. Bulgular

Bu bölümde çalışmaların değerlendirilmesiyle elde edilen bulgular, araştırmanın problemleri doğrultusunda incelenmiş ve sunulmuştur.

3.1. Pandemi sürecinde eğitimle ilgili araştırmalarının sayılarının yıllara göre dağılımı

Pandemi süreci ile ilgili eğitim alanında yazılmış makale ve tezlerin yıllara göre dağılımı Tablo 1’de gösterilmektedir.

Tablo 1. Pandemi sürecinde eğitimle ilgili araştırmalarının yayımlandıkları yıllar

Yıllar	Makale sayısı	Tez sayısı
2020	10	0
2021	44	44
2022	63	108
2023	26	23
Toplam	143	175

Tablo 1 incelendiğinde pandemi sürecinde eğitimle ilgili makaleler araştırmaya konu olan tüm yıllarda yazılmış, en fazla 63 makale ile 2022, en az 10 makale ile 2020 yıllarında kaleme alınmıştır. 2020 yılında herhangi bir tez yayımlanmamış, en fazla tez 108 adet ile 2022 yılında tespit edilmiştir.

3.2. Pandemi sürecinde eğitimle ilgili araştırmalarının disiplinlere göre dağılımı

Araştırmada eğitim yönetimi ve birden fazla disipline hitap eden çalışmalar eğitim bilimleri kapsamında değerlendirilmiştir. Pandemi sürecinde eğitim alanında yazılan makale ve tezlerin disiplinlere göre dağılımı Tablo 2’de verilmektedir.

Tablo 2. Pandemi sürecinde eğitim ile ilgili araştırmaların yazıldıkları disiplinler

Disiplinler	Makale sayısı	Tez sayısı
Beden Eğitimi ve Spor	3	5
Bilişim Teknolojileri ve Yazılım	6	12
Biyoloji	1	1
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1	0
Eğitim Bilimleri (Eğitim Yönetimi)	57	39
Edebiyat	1	0
Fen Bilimleri	6	17
Görsel Sanatlar	2	1
Güzel Sanatlar	2	0
Kimya	1	2
Matematik	10	9
Meslek Dersleri(Mobilya, Metal vb)	0	2
Müzik	3	4
Okul Öncesi	4	11
Özel Eğitim	5	5
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık (PDR)	5	3
Sınıf Öğretmenliği	25	24
Sosyal Bilgiler	8	6
Sosyoloji	0	1
Türkçe	0	4
Yabancı Dil	3	29
Toplam	143	175

Tablo 2’nin verileri incelendiğinde araştırma kapsamında değerlendirilen makalelerin 18 farklı disiplinde kaleme alındığı, en fazla makalenin 57 makale ile eğitim bilimleri (Eğitim Yönetimi) alanına ait olduğu, en az makalenin ise 1’er makale ile biyoloji, din kültürü ve ahlak bilgisi, edebiyat ve kimya alanında yazıldığı görülmektedir. Araştırma kapsamında değerlendirilen lisansüstü tezlerde ise 18 farklı disiplinde tezlerin yazıldığı, en fazla tezin 39 lisansüstü tez ile eğitim bilimleri (eğitim yönetimi) alanında olduğu, en az tez yazılan disiplinlerin 1’er tez ile biyoloji, görsel sanatlar ve sosyoloji olduğu tespit edilmiştir.

3.3. Pandemi sürecinde eğitimle ilgili araştırmalarının kademelerine göre dağılımı

İncelen bazı çalışmalar örnekleme farklı eğitim kademelerinden seçmiştir. Bu kapsamda bir makale veya lisansüstü tez birden fazla eğitim kademesi ile ilgili olabilmektedir. Ayrıca özel eğitimin farklı eğitim kademelerinde olabileceği göz önünde bulundurulmuş bu başlık altında değerlendirilmiştir. Pandemi sürecinde eğitim alanında yazılmış makale ve tezlerin eğitim kademelerine göre dağılımı Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3. Pandemi sürecinde eğitim ile ilgili araştırmaların yazıldıkları kademeler

Eğitim kademesi	Makale sayısı	Tez sayısı
Özel Eğitim	5	3
Okul Öncesi	16	28
İlkokul	45	69
Ortaokul	38	74
Lise	29	47
Ön Lisans	3	2
Lisans	39	26
Lisansüstü	7	13
Toplam	182	265

Tablo 3 incelendiğinde 8 farklı eğitim kademesinde bilimsel çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Pandemi süreci ile ilgili eğitim alanında 45 makale ilkökul, 38 makale ortaokul düzeyinde kaleme alınmıştır. En az makale

ise 3 makale ile ön lisans kademesine aittir. Lisansüstü tez açısından 74 tez ortaokul, 69 tez ilköğretim düzeyinde yapılmıştır. En az tez 2 tez ile ön lisans düzeyindedir.

3.4. Pandemi sürecinde eğitim ile ilgili araştırmaların araştırma yöntemlerine göre dağılımı

Nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin aynı anda kullanıldığı çalışmalar karma yöntemli, kullanılan araştırma yöntemi ile ilgili herhangi bir bilgi verilmeyen bilimsel çalışmalar ise belirtilmeyen olarak değerlendirilmiştir. Pandemi sürecinde eğitim alanında yazılmış makale ve tezlerin araştırma yöntemlerine göre dağılımı Tablo 4'te ele alınmıştır.

Tablo 4. Pandemi sürecinde eğitim ile ilgili araştırmaların araştırma yöntemleri

Araştırma yöntemi	Makale sayısı	Tez sayısı
Nitel Araştırma Yöntemi	94	93
Nicel Araştırma Yöntemi	32	43
Karma Yöntem	15	39
Belirtilmeyen	2	0
Toplam	143	175

Tablo 4 verileri kaleme alınan makale ve lisansüstü tezlerin nitel, nicel ve karma araştırma yöntemleri ile yazıldığını göstermektedir. Araştırma kapsamında değerlendirilen makalelerden 94 makalede nitel, 32 makalede nicel, 15 makalede ise karma yöntem kullanılmıştır. İki makalede ise kullanılan bilimsel araştırma yöntemi ile ilgili bilgi verilmemiştir. İncelenen lisansüstü tezlerin 93'ü nitel, 43'ü nicel ve 39'u karma araştırma yöntemi ile hazırlanmıştır.

3.5. Pandemi sürecinde eğitimle ilgili araştırmalarının örnekleme yöntemlerine göre dağılımı

İncelenen araştırmaların örnekleme yöntemi araştırmacıların makale ve tezlerinde yazdıkları gibi ele alınmış, araştırmada kullanılan örneklem ve yöntemi ile ilgili herhangi bir bilgi verilmeyen çalışmalar belirtilmeyen olarak nitelendirilmiştir. Pandemi sürecinde eğitim alanında yazılmış makale ve tezlerin tercih edilen örnekleme yöntemine göre dağılımı Tablo 5'te verilmektedir.

Tablo 5. Pandemi sürecinde eğitim ile ilgili araştırmaların örnekleme yöntemleri

Örnekleme yöntemi	Makale Sayısı	Tez Sayısı
Amaçlı Örnekleme	13	20
Basit Seçkisiz Örnekleme	3	9
Amaçlı Seçkili Örnekleme		2
Aykırı veya Anormal Durum Örnekleme	1	
Benzeşik (Homojen) Örnekleme		1
Durum Örnekleme	4	
Kartopu veya Zincir Örnekleme	4	5
Kolay Ulaşılabilir veya Elverişli Örnekleme	29	41
Kota Örnekleme		1
Küme Örnekleme	2	1
Maksimum Çeşitlilik Örnekleme	26	32
Ölçüt (Kriter) Örnekleme	24	28
Rastgele Örnekleme	2	5
Uygun Örnekleme	14	25
Belirtilmeyen	21	5
Toplam	143	175

Tablo 5'e ait verilere göre araştırmaya konu olan makaleler 12 farklı örnekleme yöntemi ile ele alınmıştır. Araştırma kapsamında 29 makale kolay ulaşılabilir durum örnekleme, 26 makale maksimum çeşitlilik ve 24 makalede ölçüt örnekleme yöntemi takip edilmiştir. Aykırı durum örnekleme bir makale de tespit edilmiştir. Lisansüstü tezlerde ise 13 farklı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda 41 tez kolay ulaşılabilir durum örnekleme, 32 tez maksimum çeşitlilik ve 28 tez de ölçüt örnekleme yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Benzeşik örnekleme, kota örnekleme ve küme örnekleme yöntemleri birer tezde kullanılmıştır. Ayrıca 21 makalede ve 5 tezde kullanılan örnekleme yöntemi ile ilgili herhangi bir bilgi verilmemiştir.

4. Sonuç, tartışma ve öneriler

Araştırma kapsamında elde edilen bulgular ışığında araştırmanın problemleri ile ilgili ulaşılan sonuçlar değerlendirilerek bu bölümde yorumlanmıştır.

4.1. Türkiye’de pandemi sürecinde yapılan araştırmaların yıllara göre dağılımı

Pandemi sürecinde Türkiye’de eğitim alanında yazılan makale ve tezlerin yıllara göre dağılımına bakıldığında 2020 yılında 10 makalenin kaleme alındığı, ancak tez yapılmadığı anlaşılmaktadır. 2021 yılında 44 makale ve 44 lisansüstü tez, 2022 yılında 63 makale ve 108 lisansüstü tez, 2023 yılında ise 26 makale ve 23 lisansüstü tez yayımlanmıştır. 2020’de pandemi sürecinin eğitimle ilgili lisansüstü tezlerin yayımlanmamasında etkili olduğuna inanılan faktörler arasında, pandeminin aynı yıl başlaması, tez için araştırma ve yazma süresinin yetersiz olması, ve pandemi nedeniyle araştırma ve yazma imkanlarının kısıtlanması bulunmaktadır. 2021 ve 2022 yıllarında, hem makaleler hem de lisansüstü tezler oldukça yoğun bir şekilde üretildiği gözlemlenmiştir. Ancak en fazla makale ve tezin 2022 yılında yayımlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç en fazla makale ve tezin 2021 yılında yazıldığı sonucuna ulaşan Avcı (2023) ve Bilgin (2022) çalışmaları ile kısmen çelişmektedir. Makale ve tezlerin en fazla 2022 yılında yazılmasında; 2020 ve 2021 tarihleri arasında Covid 19 salgınının etkisini yoğun olarak sürdürmesi ve okulların kapalı olması etkili olmuş olabilir. Bununla birlikte bilim dünyasının Covid 19 ile ilgili bilgi birikiminin artması bir başka etken olarak ele alınabilir. 2023 yılında yayımlanan makale ve tez sayısının azalmasında Covid 19 salgınının etkilerinin azalmış olması ile pandeminin küresel acil durum konumundan çıkması, yüzyüze eğitime geçilmiş olması ve pandemi sürecinin güncelliğini yitirmiş olmasının etkili olduğu düşünülmektedir. Pandemi süreci eğitimle ilgili yazılan yabancı literatürde de 2020’den itibaren yapılan araştırma sayısı artmıştır (Cretu, & Ho, 2023).

4.2. Türkiye’de pandemi sürecinde yapılan araştırmaların disiplinlere göre dağılımı

Pandemi döneminde eğitim alanında yapılan çalışmalar; okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise ve üniversite düzeyinde disiplinlere göre dağılım göstermektedir. Bu alanlar; Beden Eğitimi, Bilişim Teknolojileri, Biyoloji, Eğitim Yönetimi, Fen Bilimleri, Kimya, Matematik, Meslek Dersleri, Müzik, Okul Öncesi, Özel Eğitim, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Resim, Sınıf Öğretmenliği Sosyal Bilgiler, Türkçe ve Yabancı Dil olmak üzere 175 lisansüstü tez yazılmıştır. En fazla 39 adet ile Eğitim Yönetimi en az 1’er adet ile Biyoloji, Güzel sanatlar ve Sosyoloji alanında tezin kaleme alındığı anlaşılmaktadır. Makale olarak; disiplin belirtilmeyen veya farklı disiplinlerin aynı makalede yer aldığı araştırmalar, Genel konulu araştırmalar, Fen Bilimleri, Sınıf Öğretmenliği, Edebiyat, Sosyal Bilgiler, Matematik, Görsel Sanatlar, Güzel Sanatlar, Özel Eğitim, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Müzik, Beden Eğitimi, Kimya, Biyoloji, Bilişim Teknolojileri, Yabancı Dil, Okul Öncesi, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ve Özel Eğitim, alanlarında olmak üzere toplam 143 makale yazılmıştır. En fazla makale 57 adet ile farklı disiplinlerin bir arada olduğu veya disiplini belirtilmeyen araştırmada Genel konulu araştırmalar adı altında değerlendirilen alanda yazılmış, en az ise 1 makale ile Biyoloji, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Edebiyat ve Kimya alanlarında tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında ele alınan makale ve lisansüstü tezlerin en fazla Eğitim Bilimleri ve Eğitim Yönetimi alanında olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç Bilgin’in (2022) araştırması ile paralellik göstermektedir. Araştırmaların disiplinlere dağılımı incelendiğinde gerek makale gerekse tezlerin 18 farklı disiplinlere dağıldığı bu durum da pandeminin hemen hemen her alanı etkilediği ve insanları farklı disiplinlerde araştırmaya sevk ettiği şeklinde ifade edilebilir. Benzer şekilde Taşkın & Kuru Çetin (2021) 15 farklı disiplin, Avcı (2023) 19 farklı disiplin ile ilgili makale ve lisansüstü tezini örneklem olarak ele almışlardır. Balım vd. (2022), 2020-2021 yıllarında yapılan çalışmaların genel olarak sınıf öğretmenleri, fen bilimleri öğretmenleri, okul öncesi öğretmenleri, matematik öğretmenleri ve Türkçe öğretmenleri ile yoğun olarak çalışıldığını ifade etmiştir. Özellikle uygulama gerektiren beden eğitimi, müzik, resim ve bilgisayar gibi dersler ve bu alanda görev yapan öğretmenler üzerine yapılan çalışmaların az olduğuna dikkat çekmiştir. Uygulamalı disiplinler konusunda az da olsa araştırmalar mevcuttur (Akyurek, 2020; Özkanlı, 2020). Yabancı literatürde de bu alanlara yönelik beden eğitimi (Mercier vd. 2021), müzik (Thornton, 2020), resim (Alsuwaida, 2022) çalışma mevcuttur.

4.3. Türkiye’de pandemi sürecinde yapılan araştırmaların çalışıldığı kademelere göre dağılımı

Pandemi döneminde eğitim alanında özel eğitim, okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise, ön lisans, lisans ve lisansüstü kademelerinde hem tez hem de makale yazılmıştır. Gerek makale gerek tezlerin bazılarında birden fazla kademedeki örneklem alınmıştır. Bu süreçte 74 adet tez ortaokul, 69 adet ilkokul kademesine yönelik yayımlanmıştır. En az 2 adet olarak ön lisans düzeyinde tez tespit edilmiştir. Özel Eğitim kademesine 3 adet tez belirlenmiştir. Makaleler olarak en fazla 45 adet ile ilkokul, 38 adet ortaokul kademesinde kaleme alınmıştır. 3 makale

ile en az ön lisans düzeyinde yazıldığı belirlenmiştir. Yapılan başka çalışmalarda da benzer bulgular ortaya konulmaktadır (Avcı, 2023; Taşkın & Kuru Çetin, 2021). Bu çalışmadan farklı olarak yabancı literatürde okul öncesi kademesine yönelik eğitim araştırmaları mevcuttur (Su vd. 2022). Bunun yanında ilköğretim seviyesinden yükseköğretime geniş yelpazede araştırmalar da belirlenmiştir (Bismala & Manurung, 2021; Guppy vd. 2022; Küçük vd. 2022; Pressley, 2021). Ayrıca ilköğretimden ortaöğretime öğrencilerin öğrenme düzeyleri karşılaştırılmıştır (Panagouli vd. 2021). Hem öğrenci hem de öğretmenlerin yaşadıkları zorluklar da araştırılmıştır (Aisha & Ratra, 2022).

4.4. Türkiye’de pandemi sürecinde yapılan araştırmaların kullandıkları araştırma yöntemlerine göre dağılımı

Araştırmada bu süreçte yapılan çalışmaların araştırma yöntemlerine bakılmıştır. 93 tezde Nitel Araştırma, 43 tezde Nicel Araştırma, 39 tezde ise nitel ve nicel araştırma yöntemleri birlikte kullanılmıştır. Makalelerin 94’ü Nitel Araştırma, 32’si Nicel Araştırma ve 15 tanesi de Karma Yöntem Araştırması ile yazılmıştır. 2 makalede yöntem belirtilmemiştir. Bu sonuç pandemi sürecinde hem tez hem de makale araştırmalarında en fazla nitel araştırma yönteminin kullanıldığını göstermektedir. Bu araştırmalarda nitel yöntemin olgu bilim deseninin en çok tercih edildiği de belirlenmiştir. Bu bulgular Bilgin (2022), Taşkın & Kuru Çetin (2021) tarafından yapılan çalışmalar ile paralellik göstermektedir. Balım vd. (2022) tarafından yapılan araştırmada, 2020-2021 yılları arasındaki çalışmaların %71,43’ünün nitel araştırma yöntemlerini tercih ettiği, nicel araştırma yöntemlerinin ve özellikle karma araştırma yöntemlerinin ise çok az kullanıldığı bulunmuştur. Bu **sonuçta**, araştırmacıların yeni süreç hakkında hızlı ve derinlemesine bilgi edinme isteği, nitel araçların veri toplama açısından daha az soru içermesi ve daha hızlı hazırlanmasının etkili olduğunu düşündürmektedir.

Araştırmanın bu sonuçları, Avcı (2023) tarafından gerçekleştirilen araştırmada elde edilen bulgularla benzerlik göstermektedir. Her iki çalışma da, nitel araştırma yöntemlerinin kullanım oranının yüksek olduğunu belirlenmiştir. Avcı’nın çalışmasına göre, lisansüstü tezlerin %40’ında nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Bu, **Balım vd. (2022)** tarafından yapılan çalışmanın sonuçlarına ters düşmekte bu araştırmanın bulgusu ile benzerlik göstermektedir. Ek olarak, nitel araştırma yönteminin tercih edilmiş olmasının temel nedenlerinden birinin, araştırma konularının daha detaylı bir şekilde incelenmesi ve anlaşılması amacıyla kullanılmış olabileceğini düşündürmektedir. Nitel araştırma yöntemi, katılımcıların deneyimlerini ve görüşlerini derinlemesine anlama ve açıklama fırsatı sunar. Bu nedenle, pandemi süreci gibi karmaşık bir konuyla ilgili daha fazla içgörü elde etmek için bu yöntemin tercih edilmesi anlaşılabilir bir yaklaşım olabilir. Ayrıca, nitel araştırma yöntemi, araştırma deseninde esneklik sağlar ve araştırmacılara katılımcılarla daha yakından etkileşimde bulunma şansı verir. Nitel araştırma verilerinin elde edilmesi ve analizinin diğer yöntemlere göre daha kolay olması da tercih edilme nedenlerinden biri olabilir. Yabancı literatürde de Tarama (Anket) (Beckmann & Ehmke, 2023; König vd. 2020; West, 2022), Deneysel Araştırma (Pressley, 2021 Karma Yöntem Araştırması (Wakhidah vd. 2021) yöntemleri belirlenmiştir.

4.5. Türkiye’de pandemi sürecinde yapılan araştırmaların örnekleme yöntemine göre dağılımı

Eğitim alanında yapılan çalışmaların örnekleme yöntemi dağılımı incelendiğinde gerek makale gerekse tezlerde hemen bütün örnekleme yöntemlerinden faydalandığı söylenebilir. Tezlerde en fazla kullanılan yöntem 41 adet ile Kolay Ulaşılabilir Durum Örnekleme yöntemi iken, en az 1’er adet tez ile Benzeşik (Homojen) Örnekleme, Kota Örnekleme ve Küme Örnekleme yöntemleri olmuştur. Makalelerde de örnekleme en fazla 29 makale ile Kolay Ulaşılabilir Durum Örnekleme yöntemi ile az 1 adet ile Aykırı (Anormal) Durum Örnekleme yöntemleri ile belirlenmiştir. Araştırmada oldukça farklı örnekleme yöntemlerinin kullanılmış olması yapılan araştırma alanlarının ve araştırmanın çalışma gruplarının farklılığına işaret etmektedir. Ayrıca makale ve tezlerde kullanılan örnekleme yöntemi dağılımında da paralellik olduğu göze çapmaktadır. Pandemi sürecinde örneklemeden veri toplamanın örnekleme ulaşmanın zorluğunu da ortaya koymaktadır. Benzer şekilde pandemi sürecinde eğitimle ilgili yapılan yabancı araştırmalarda da Uygun Örnekleme (Rucsanda vd., 2021) Kolay Örnekleme ve Kartopu Örnekleme (Pressley, 2021), Rastgele Örnekleme (D’Agostino vd. 2021) gibi örnekleme yöntemleri çeşitlilik göstermektedir. Araştırma bulguları ışığında aşağıdaki öneriler sunulabilir.

1. Araştırma kapsamında yapılan çalışmaların tercih ettikleri yöntemlerin eğilimleri incelenirken, bu farklı sonuçların nedenleri ve etkileri daha ayrıntılı bir şekilde ele alınabilir.
2. Pandemi döneminde eğitim alanında yapılan yabancı araştırmalar incelenebilir.
3. Pandemi sürecinde eğitimle ilgili Türkiye ve yabancı ülkelerde yapılan araştırmaların eğitimlerinin belirlenmesine yönelik araştırmalar yapılabilir.

4. Pandemi döneminde eğitim alanındaki çalışmalarda görüşlerine başvuru alan kişilere (öğretmen, öğrenci, veli, araştırma görevlisi vb) dair bir çalışma gerçekleştirilebilir.
5. Pandemi döneminde eğitim alanında yazılan makale ve tezlerin bulgularının kategorize edilmesine yönelik çalışma gerçekleştirilebilir.
6. Pandemi döneminde eğitim alanında yazılan tezlerin üniversitelere dağılımları incelenebilir.

Kaynakça

- Ağır, F. (2007). *Özel okullarda ve devlet okullarında çalışan ilköğretim öğretmenlerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarının belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Aisha, N. & Ratra, A. (2022). Online education amid covid-19 pandemic and its opportunities, challenges and psychological impacts among students and teachers: a systematic review. *Asian Association of Open Universities Journal*, 17 (3), 242-260.
- Akyurek, R. (2020). The views of lecturers about distance music education process in the pandemic period, *International Journal of Education Technology And Scientific Researches*. 5, (13), 1790-1833.
- Alsuwaida, N. (2022). Online courses in art and design during the coronavirus (covid-19) pandemic: Teaching Reflections From a First-Time Online Instructor. *SAGE Open*, 12 (1). <https://doi.org/10.1177/21582440221079827>
- Altıparmak, M., Kurt, İ.D. & Kapıdere, M. (2011). E-Öğrenme ve uzaktan eğitimde açık kaynak kodlu öğrenme yönetim sistemleri. In Akgül, M., Derman, E., Özgüt, A., Çağlayan, U., Ertürkler, M., Karakaplan, M. (Eds.) *Akademik Bilişim'11 - XIII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri*. İnönü Üniversitesi, Malatya, (ss. 343-351).
- Arıcı Doğan, D. & Pamuk, İ. (2022). Uzaktan eğitim sürecinde ergenlerin çevrimiçi oyunlara yönelik deneyimleri: Fenomenolojik bir araştırma. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 8 (1), 71-86. <https://doi.org/10.24289/ijsser.1032025>
- Avcı, F. (2023). Türkiye'de pandemi sürecinde uzaktan eğitimi konu alan bilimsel araştırmaların değerlendirilmesi. *Trakya Eğitim Dergisi*, 13 (1), 401-430. <https://doi.org/10.24315/tred.1035636>.
- Balaman, F. & Hanbay Tiryaki, S. (2021). Corona virüs (covid-19) nedeniyle mecburi yürütülen uzaktan eğitim hakkında öğretmen görüşleri. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 10 (1), 52-84. <https://doi.org/10.15869/ito-biad.769798>.
- Balcı, A. (2022). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler*. Kısmen Genişletilmiş 16. Baskı. Ankara: Pegem Akademi.
- Balım, A. G., Altay, E. & Öztaş, B. (2022). Covid-19 sürecinde uzaktan eğitime yönelik öğretmenler üzerine yapılan çalışmaların incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (62), 503-526. <https://doi.org/10.21764/maeuefd.1030050>.
- Beckmann, T & Ehmke, T. (2023). Remote internships: the experiences of pre-service teachers during the covid-19 pandemic, *Cogent Education*, 10 (2), <https://doi.org/10.1080/2331186X.2023.2260679>
- Bilgin, E. (2022). *Pandemi sürecinde Türkiye'deki uzaktan eğitim üzerine yapılan araştırmaların incelemesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Bismala, L. & Manurung, Y. H. (2021). Student satisfaction in E-learning along the covid-19 pandemic with importance performance analysis. *International Journal of Evaluation and Research in Education (IJERE)*. 10, (3), 753-759. <http://dx.doi.org/10.11591/ijere.v10i3.21467>
- Braun, V. & Clarke, V. (2013). *Successful qualitative research: A practical guide for beginners*. Sage
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak K., E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel F. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (Genişletilmiş 12. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Castelli F.R, & Sarvary M.A. (2021). Why students do not turn on their video cameras during online classes and an equitable and inclusive plan to encourage them to do so. *Ecology and Evolution*, 11, 3565–3576. <https://doi.org/10.1002/ece3.7123>.
- Cretu, D. M & Ho Y-S. (2023). The Impact of covid-19 on educational research: A bibliometric analysis. *Sustainability*, 15 (6), 5219. <https://doi.org/10.3390/su15065219>
- Çakır, H., Taban, G. & Taşer, M. (2023). Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitim planlaması ve yönetim yaklaşımları. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12 (1), 107-122. <https://doi.org/10.33206/mjss.1093160>.
- Çoban, S. (2012). Uzaktan ve teknoloji destekli eğitimin gelişimi. In Akgül, M., Çağlayan, U., Derman, E., Özgüt, A., Baranseli, E., Özdemir, Ş. (Eds.) 12. *Türkiye'de internet konferansı bildiriler kitabı*. Anadolu Üniversitesi İletişim Fakültesi, Eskişehir, (ss. 63-69).
- D'Agostino E.M., Urtel, M., Webster, C.A., McMullen, J. & Culp, B. (2021). Virtual physical education during covid-19: exploring future directions for equitable online learning tools. *Front Sports Act Living*. 26 (3), 716566. <https://doi.org/10.3389/fspor.2021.716566>.

- Demir, F. & Özdaş, F. (2020). Covid-19 sürecindeki uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 273-292. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.775620>
- Gessler, Alagöz, H. (2022). "Ready to learn online? lessons from the covid-19 pandemic in Turkey". *Central and Eastern European EDem and EGov Days* 341, 371-83. <https://doi.org/10.24989/ocg.v341.27>
- Guppy, N., Verpoorten, D., Boud, D., Lin, L., Tai, J. & Bartolic, S. (2022). The Post-covid-19 future of digital learning in higher education: views from educators, students, and other professionals in six countries. *British Journal of Educational Technology*, 53, 1750-1765. <https://doi.org/10.1111/bjet.13212>
- Gülbahar, Y. (2012). E-Öğrenme ortamlarında katılımcıların hazır bulunuşluk ve memnuniyet düzeylerinin ölçülmesi için ölçek geliştirme çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 45 (2), 119- 137.
- Güney Demirdöken, G. (2022). *Türkiye'de covid-19 salgını döneminde ortaya konan uzaktan eğitim çalışmalarının değerlendirilmesi: bir meta-sentez çalışması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.
- Hızal, A. (1983). Eğitimde teknolojiden yararlanmak, eğitim teknolojisi midir?. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 16 (1), 277-286. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000000926
- Hrastinski, S. (2008). The potential of synchronous communication to enhance participation in online discussions: A case study of two e-learning courses. *Information ve Management*, 45, 7, 499-506. <https://doi.org/10.1016/j.im.2008.07.005>
- Işık, A. H., Karacı, A., Özkaraca, O. & Biroğul, S. (2010). Web tabanlı eşzamanlı (senkron) uzaktan eğitim sistemlerinin karşılaştırmalı analizi. In Akgül, M., Derman, E., Çağlayan, U., Özgüt, A., Yılmaz, T. (Eds.) *12. XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri*. ss. (361-368).
- Kandıran, E., Gümüş, B. & Özer, M.A. (2022). Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitimin twitter yansımalarının duygu analizi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 8 (3), 228-242. <https://doi.org/10.24289/ijsser.1102248>
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kaya, Z. (2002). *Uzaktan eğitim*. 1. baskı. Ankara: Pegem Akademi.
- König, J., Jäger-Biela, D. J., & Glutsch, N. (2020). Adapting to online teaching during covid-19 school closure: Teacher education and teacher competence effects among early career teachers in Germany. *European Journal of Teacher Education*, 43 (4), 608-622. <https://doi.org/10.1080/02619768.2020.1809650>
- Kurnaz, A., Kaynar, H., Şentürk Barışık, C. & Doğrukök, B. (2020). Öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 293-322. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.787959>
- Küçük Avcı, Ş., Topal, M. & İstanbullu, A. (2022). The effects of the covid-19 pandemic on distance education in higher education: a bibliometric analysis study. *Croatian Journal of Education*. 24, 457-488. <https://doi.org/10.15516/cje.v24i2.4534>
- Memişoğlu, S. P. & Gülmez, F.M. (2023). Okul müdürlerinin uzaktan eğitim döneminde gerçekleştirdiği denetim faaliyetlerine ilişkin karşılaşılan sorunlar ve sürece ilişkin öneriler. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 9 (2), 127-143. <https://doi.org/10.24289/ijsser.1269665>
- Mercier, K., Centeio, E., Garn, A., Erwin, H., Marttinen, R. & Foley, J. (2021). Physical education teachers' experiences with remote instruction during the initial phase of the covid-19 pandemic. *Journal of Teaching in Physical Education*. 2021, 40, (2), 337-342.
- Merriam, S. B. (2015). *Nitel araştırma: desen ve uygulama için bir rehber*. Gözden geçirilmiş yeni basım. Ankara: Nobel Akademik yayıncılık.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (2016). *Nitel veri analizi*. 2. baskı. (Sadegül Akbaba Altun, Ali Ersoy Ed.), Ankara: Pegem Akademi.
- Moore, M. G., & Kearsley, G. (2011). *Distance education: A systems view of online learning*. Wadsworth, Belmont, CA
- Neuman, W. L. (2012). *Toplumsal araştırma yöntemleri: nitel ve nicel yaklaşımlar I-II*. Sedef Özge (Çev). İstanbul: Yayınodası Yayınları.
- Olcay, A. & Döş, B. (2016). Turizm eğitimi alan öğrencilerin internete dayalı uzaktan eğitim yöntemine yönelik görüşlerinin belirlenmesi. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7, 727-750.
- Organisation for Economic Co-operation and Development-OECD. (2020, 10 November). The territorial impact of Covid-19: Managing the crisis across levels of government. <https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/the-territorial-impact-of-covid-19-managing-the-crisis-across-levels-of-government-d3e314e1/>.
- Özkanlı, Ü. (2020). Art education during pandemic process. *Journal for the Interdisciplinary. Art and Education*, 1 (2), 97-105. <http://dx.doi.org/10.29228/jiae.9>
- Özudoğru, G. (2021). Problems faced in distance education during covid-19 pandemic. *Participatory Educational Research (PER)*, 8 (4), 321-333.
- Panagouli, E., Stavridou, A., Savvidi, C., Kourti, A., Psaltopoulou, T., Sergeantanis, T. N., & Tsitsika, A. (2021). School Performance among children and adolescents during covid-19 pandemic: a systematic review. *Children*, 8 (12), 1134. <http://dx.doi.org/10.3390/children8121134>

- Park, Y.J. & Bonk, C.J. (2007). Is online life a breeze? A case study for promoting synchronous learning. *MERLOT Journal of Online Learning and Teaching*, 3 (3), 307-323.
- Pressley, T. (2021). Returning to teaching during covid-19: An empirical study on elementary teachers' self-efficacy. *Psychology Schools*, 58, (8), 1611-1623. <https://doi.org/10.1002/pits.22528>
- Rovai, A. P., Downey, J. R. (2010). Why some distance education programs fail while others succeed in a global environment. *The Internet and Higher Education*, 13 (3), 141-147. <https://doi.org/10.1016/j.iheduc.2009.07.001>
- Rucsanda M.D., Belibou A. & Cazan A. M. (2021). Students' attitudes toward online music education during the covid 19 lockdown. *Front Psychol.* 17 (12), 753-785. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.753785>
- Seyhan, A. (2021). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının covid-19 salgını sürecinde uzaktan eğitim deneyimleri ve görüşleri. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAd)*, 7 (3), 65-93. <https://doi.org/10.51948/auad.910385>
- Simonson, M. (2006). Teaching courses online: A challenge for the field. *Fischler College of Education: Faculty Articles*. 144. available at: https://nsuworks.nova.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=&httpsredir=1&article=1019&context=fse_facarticles/
- Su, J., Ng, D. T. K., Yang, W. & Li, H. (2022). Global trends in the research on early childhood education during the covid-19 pandemic: a bibliometric analysis. *Education Sciences*, 12 (5), 331. <http://dx.doi.org/10.3390/educsci12050331>
- Tanta, A. (2021). *Pandemiden kaynaklı uzaktan eğitim sürecinde sosyal bilgiler derslerine yönelik öğretmen görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Taşkın P, & Kuru Çetin, S. (2021). Pandemi Eylemleri İlgili Makalelerin Tematik Analizi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi (elektronik)*, 20 (80), 1970-1981. <https://doi.org/10.17755/esosder.919955>
- Thornton, L. (2020). Music education at a distance. *Journal of Music Teacher Education*, 29 (3), 3-6. <https://doi.org/10.1177/1057083720928615>.
- Uğraş Dikmen A., Kına M., Özkan S., & İlhan M. N (2020). COVID-19 Epidemiyolojisi: Pandemi Ne Öğrendik. *Journal of Biotechnology and Strategic Health Research*, 2020; 1 (Özel Sayı), 29-36. <https://doi.org/10.34084/bshr.715153>
- United Nations International Children's Emergency Fund. (2021). COVID-19 and School Closures One year of education disruption. <https://data.unicef.org/resources/one-year-of-covid-19-and-school-closures/>
- Urdu, T. A., & Weggen C. C. (2000). Corporate elearning: Exploring a new frontier. WR Hambrecht Co. available at: http://cclp.mior.ca/Reference%20Shelf/PDF_OISE/Corporate%20e-learning.pdf
- Üçer, N. (2020). Pandemi (covid-19) sürecinde uzaktan eğitim araçlarının etkinliğinin üniversite öğrencileri tarafından değerlendirilmesine kullanımlar ve doyumlar yaklaşımı açısından bir bakış, *Global Media Journal*, 11 (21), 206-233.
- Wakhidah, N., Erman, E., Widyaningrum, A. & Vera, N. A. (2021). Reflection online learning during pandemic and new normal: barriers, readiness, solutions, and teacher innovation. *Jurnal Pendidikan Indonesia*, 10 (3), 464-474, <https://doi.org/10.23887/jpi-undiksha.v10i3.31093>
- West, M. (2022). The Impact of covid-19 on college student perceptions of learning and class grades. *Community College Journal of Research and Practice*, 46 (11), 769-777, <https://doi.org/10.1080/10668926.2022.2079024>
- World Health Organization. (2020). WHO Director-General's opening remarks at the media briefing on COVID-19 – 11 March 2020. <https://www.who.int/director-general/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-19---11-march-2020>.
- World Health Organization. (2023). WHO Director-General's opening remarks at the media briefing – 5 May 2023. <https://www.who.int/director-general/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing---5-may-2023>
- Yadigar, G. (2010). *Uzaktan eğitim programlarının etkililiğinin değerlendirilmesi: G.Ü. bilişim sistemleri uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans programı örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Yang, Y., & Cornelius, L. F. (2004). Students' perceptions towards the quality of online education: A qualitative approach. *Association for Educational Communications and Technology*, 27, 861-877.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yin, R. K. (2017). *Durum çalışması araştırması uygulamaları*. 3. baskı.. (İ. Günbayı, Çev.), Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Yorgancı, S. (2014). WEB tabanlı uzaktan eğitim yönteminin öğrencilerin matematik başarılarına etkileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23 (3), 1401-1420.

Extended abstract

Introduction

During the COVID-19 pandemic, governments worldwide implemented various measures such as curfews, mask-wearing, physical distancing, and personal hygiene rules to mitigate the effects of the outbreak. These measures led to changes in habits across various sectors of society, including social, cultural, economic, political, military, and educational domains (WHO, 2023). Remarkably, the field of education was significantly impacted by the pandemic. Many countries were forced to close schools or operate them at limited capacity, necessitating the need to provide remote education to students. Students followed their classes from home or remotely attended virtual classrooms using computers, tablets, and the Internet. Various digital tools and platforms were employed for remote education. Teachers and students conducted the teaching and learning process utilizing technologies such as video conferencing software, learning management systems, and digital learning materials (Düşünceli, 2020; Özüdoğru, 2021).

Online learning (e-learning) is an educational method in which teachers and students participate in classes in independent environments through computers and technology, eliminating the constraints of time and space (Urdan & Weggen, 2000). During the pandemic, distance education was provided in two formats: asynchronous (without time constraints, offline) and synchronous (online, within a specific time frame). During the pandemic, universities in Turkey utilized various educational tools and platforms to facilitate online learning. Educational Management Systems (EMS) and platforms such as Zoom, Microsoft Teams, and Google Meet were commonly used for live lessons and meetings. From March 23, 2020, remote education lessons were initiated for primary, middle, and high school students through the Turkish Radio and Television Corporation (TRT) and the Education Informatics Network (EBA). Additionally, from May 2020 onwards, online lesson presentations were conducted through the Education Informatics Network (EBA) (Üçer et al., 2023).

In Turkey, students, parents, and teachers have been negatively affected by the interruptions in education. Throughout this process, it has emerged that teachers were unprepared for remote education, struggled with the system, faced difficulties in interacting with students, experienced uncertainty in assessment, and encountered challenges in implementing remote education in all areas. Additionally, teachers have been found to confront issues such as internet interruptions, short lesson durations, difficulties in maintaining student attention and control, a lack of educational tools and materials, and the inability to achieve the desired level of learning outcomes (Demir & Öztaş, 2020; Kurnaz et al., 2020).

This study aims to conduct a thematic analysis of scientific research conducted in education during the pandemic period. In this context, articles and theses related to education during the pandemic in Turkey have been examined, and the following questions have been addressed:

What is the distribution of research conducted during the pandemic period in Turkey by year?

How is the distribution of research conducted during the pandemic period in Turkey across disciplines?

What is the distribution of research conducted during the pandemic period in Turkey by educational levels studied?

How is the distribution of research conducted during the pandemic period in Turkey based on the research methods used?

What is the distribution of research conducted during the pandemic period in Turkey according to the sampling methods employed?

Method

This study was conducted using the qualitative research method of document analysis. Articles and theses related to education in Turkey during the Covid-19 pandemic constitute the primary focus of the research. The research sample was determined through criterion sampling. The main criterion is that the articles and theses to be examined should be related to the field of education. The research sample consists of the theses accessed from the National Thesis Center and articles published in freely accessible databases between March 2020 and July 20, 2023. Within this scope, 175 postgraduate theses and 143 articles were examined.

Findings

During the pandemic, articles related to the research topic were published. It was determined that the highest number of articles, 63 articles, were published in 2022, and the lowest number of articles, 10 articles, were published in 2020. No theses were published in 2020. The year 2022 had the highest number of theses published, with

108 theses. The articles were written in 18 different disciplines, with the highest number of articles, 57 articles, in the field of Education Sciences (Educational Management), and the lowest number of articles, 1 each, in the fields of Biology, Religious Culture, and Ethics, Literature, and Chemistry.

According to the examined studies, scientific research was conducted at 8 different educational levels. During the pandemic period, a total of 45 articles focused on primary school education. There were 38 articles on middle school education and three on associate degree-level education. Regarding postgraduate theses, 74 were on middle school education, 69 were on primary school education, and two were on associate degree-level education. The articles and postgraduate theses preferred qualitative, quantitative, and mixed research methods. Within the scope of the research, 94 articles used qualitative research, 32 articles used quantitative research, and 15 articles used mixed methods. In 2 articles, information about the research method needed to be provided. Among the examined postgraduate theses, 93 were conducted using qualitative research, 43 using quantitative research, and 39 using mixed research methods.

In the articles under investigation, 12 different sampling methods were used. Twenty-nine articles followed the convenience sampling method, 26 used maximum diversity sampling, and 24 followed the criterion sampling method. One article each used outlier sampling and simple random sampling methods. In postgraduate theses, 13 different sampling methods were used. The most common sampling method was convenience sampling, with 41 theses using this approach, 32 theses using maximum diversity sampling, and 28 using criterion sampling. One thesis each used stratified, quota, and cluster sampling methods. Additionally, 21 articles and 5 theses provided no information regarding the sampling method.

Conclusion, discussion, and recommendations

In 2020, the absence of postgraduate theses related to education during the pandemic can be attributed to the pandemic starting in the same year, leading to insufficient time for research and writing theses and restrictions on research and writing opportunities due to the pandemic. Although the number of both articles and postgraduate theses increased in 2021 and 2022, it was observed that the highest number of articles and theses were published in 2022. The distribution of articles and theses across 18 disciplines can be attributed to the pandemic's impact on almost every field, motivating people to research various disciplines. The highest number of articles, 45 were written for primary school education, followed by 38 articles for middle school education. Only three articles were identified at the associate degree level. Using diverse sampling methods indicates the diversity of research areas and study groups. Furthermore, there is parallelism in the distribution of sampling methods used in both articles and theses.

During the pandemic, qualitative research methods were predominantly used in both thesis and article research. The qualitative method's phenomenological design was the most preferred among these researches. One of the main reasons for the preference for qualitative research might be the desire for a more detailed examination and understanding of research topics. In light of the research findings, it is recommended that the reasons for the different research methods chosen in the conducted studies be explored in detail, and comparative research with studies conducted abroad should be carried out during this process.

Yazarların katkı oranı beyanı

Bu çalışmada yazarlar eşit düzeyde katkı beyan etmişlerdir.

Çıkar çatışması

Bu çalışmada yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması belirtilmemiştir.

Etik kurul onayı

Bu çalışmada insanlar ve hayvanlar üzerinde bir araştırma yapılmadığından Etik Kurul Onayı gerekmemektedir. Tüm sorumluluk yazarlara aittir.